

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ: 6977506705, e-mail : pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί του με αριθμ. πρωτ. εισ. Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 2004/9.12.2013

ερωτήματος της Δ.Ε.Υ.Α.

ΘΕΜΑ: Έχει το δικαίωμα το διοικητικό συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. να λάβει απόφαση περί μείωσης του ποσοστού των προσαυξήσεων, οι οποίες επιβάλλονται σε καθυστερημένες οφειλές λογαριασμών;

Ι. Νομοθετικό πλαίσιο

Στη διάταξη του άρ. 1 του ν. 1069/1980 ορίζεται ότι :«...Αι επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως λειτουργούν υπό μορφήν Δημοτικής ή Κοινοτικής επιχειρήσεως και διέπονται ως προς την διοίκησιν, οργάνωσιν, εκτέλεσιν, λειτουργίαν, συντήρησιν των έργων της αρμοδιότητός των καθώς και τας πηγάς της χρηματοδοτήσεώς των υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου, εφαρμοζομένων κατά τα

λοιπά των σχετικών διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος...».

Σύμφωνα δε, με τη διάταξη του αρ. 3 του ν. 1069/1980 «Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης», «**1. Η υπό ενός μόνου Δήμου συνιστωμένη επιχείρησις διοικείται υπό Διοικητικού Συμβουλίου τον οποίου τα μέλη, ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος ορίζονται κατά τας περί συγκροτήσεως της Επιτροπής Δημοτικών Επιχειρήσεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος διατάξεις...**».

Περαιτέρω, στη διάταξη του αρ. 5 του ως άνω νόμου σχετικά με τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. προβλέπονται τα εξής:

«1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον διοικεί την επιχείρησιν και διαχειρίζεται την περιουσίαν και τους πόρους ταύτης, αποφασίζει δε επί παντός αφορώντος την επιχείρησιν θέματος, πλην των περιπτώσεων καθ' ας άλλως ορίζεται εν τω παρόντι νόμω.

2. α. Το Διοικητικόν Συμβούλιον ιδία :α) Επιμελείται των υποθέσεων και των συμφερόντων της επιχειρήσεως. β) Διορίζει τον Γενικόν Διευθυντήν της επιχειρήσεως. γ) Ψηφίζει το ετήσιο πρόγραμμα των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης των δικτύων των δραστηριοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνονται στους σκοπούς της επιχείρησης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 1069/1980, καθώς και το πρόγραμμα επενδύσεων. δ) Ψηφίζει ένα μήνα τουλάχιστον προ της ενάρξεως εκάστου οικονομικού έτους, τον ετήσιου προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της επιχειρήσεως, το σκέλος των εξόδων του οποίου προσαρμόζεται εις το κατά το προηγούμενον εδάφιον πρόγραμμα εκτελεστέων έργων. Επί τη βάσει της πορείας των εσόδων και των τυχόν παρουσιαζομένων αναγκών, δύναται κατά την διάρκειαν του οικονομικού έτους, να τροποποιήται ο προϋπολογισμός υπό του

Διοικητικού Συμβουλίου, όπερ αποφασίζει και περί χορηγήσεως εκτάκτων και συμπληρωματικών πιστώσεων. ε) Αποφασίζει περί αναθέσεως συντάξεως μελετών, έργων και προμηθειών και εγκρίνει ταύτας. Επίσης αποφασίζει περί του τρόπου εκτελέσεως των έργων και ενεργείας προμηθειών της επιχειρήσεως και εγκρίνει τας προς τούτο αναγκαίας δαπάνας. (Αντίγραφον των ανωτέρω αποφάσεων υποβάλλεται εις τον Νομάρχην δια τον κατά νόμον έλεγχον).

Εις περίπτωσιν μη υπάρξεως τεχνικής υπηρεσίας εις την επιχείρησιν, τον Δήμον ή την Κοινότητα δύναται να αιτείται την σύνταξιν μελετών ή την εποπτείαν συντάξεως αυτών ή την επίβλεψιν εκτελέσεως έργων παρά των αρμοδίων τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας ή του Υπουργείου Δημοσίων Έργων εντός του πλαισίου της αρμοδιότητος αυτών.

στ) Αποφασίζει περί πάσης εκποιήσεως ή εκμισθώσεως ακινήτων ή κινητών ανηκόντων εις την επιχείρησιν, περί εγέρσεως αγωγών και παραιτήσεως από ασκηθεισών τοιούτων ή παραιτήσεως από ενδίκων μέσων, περί συμβιβασμών δικαστικών ή εξωδίκων, ως και δια την σύναψιν υπό της επισφαλείαν αυτών να εκχωρή εν όλω η εν μέρει προσόδους της επιχειρήσεως και να παρέχη δικαιώματα υποθήκης επί ακινήτων αυτής.

ζ) Εγκρίνει τας ετησίας εκθέσεις οικονομικής καταστάσεως της επιχειρήσεως αίτινες περιλαμβάνουν απολογισμόν εσόδων - εξόδων, ισολογισμόν και κατάστασιν ρευστότητος και υποβάλλει ταύτας το βραδύτερον εντός τεσσάρων μηνών από της λήξεως του οικονομικού ή εις τον (Νομάρχην).

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την παρ.14 άρθρ.6 Ν.2307/1995 (Α 113), όπου στην άνω περ.ζ αναφέρεται η λέξη "Νομάρχης" εφεξής νοείται ο "Περιφερειακός Διευθυντής".

η) Αποδέχεται την συμμετοχήν φυσικών ή νομικών προσώπων ή οργανισμών τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας εις

την δαπάνην κατασκευής αγωγών, τους οποίους ταύτα επιθυμούν να κατασκευάσει κατά προτεραιότητα η επιχείρησις και καθορίζει τους όρους καταβολής της δαπάνης της συμμετοχής ταύτης, τας τυχόν παρασχετέας εγγυήσεις, ως και πάσαν συναφή λεπτομέρειαν.

3. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων καθ' ας απαιτείται έλεγχος των αποφάσεων κατά τας διατάξεις του άρθρου 20, το Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται δι' αποφάσεώς του, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να μεταβιβάση μέρος των λοιπών αρμοδιοτήτων αυτού εις συνιστωμένας υπό τούτου επιτροπαί, αποτελούμεναι εκ τριών τουλάχιστον τακτικών μελών αυτού, αναπληρουμένων ως και εν τω Διοικητικώ Συμβούλιω. Δια της αυτής αποφάσεως ορίζεται και ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος εκάστην των επιτροπών. Αι επιτροπαί αυτά λαμβάνουν εγκύρως αποφάσεις αντί της Διοικητικού Συμβουλίου επί των μεταβιβασθέντων εις ταύτας θεμάτων και υποθέσεων μόνον εν ομοφωνία των αποτελούντων αυτάς μελών, αναπεμπομένου άλλως του ζητήματος εις το Διοικητικόν Συμβούλιον προς λήψιν αποφάσεως. Επί των θεμάτων της παρούσης παραγράφου δύναται να ανατίθενται εις επιτροπάς ομοίως συνιστωμένας προπαρασκευαστικά και γνωμοδοτικά εργασίαι...».

Επίσης σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 10 του ως άνω νόμου «1. Πόροι της Επιχειρήσεως είναι: α. Το ειδικόν τέλος δια την μελέτην και κατασκευήν έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως. β. Το ειδικόν τέλος επί του εισοδήματος εξ οικοδομών. γ. Το τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου αποχετεύσεως. δ. Η δαπάνη διακλαδώσεως και συνδέσεως προς τον αγωγόν υδρεύσεως και αποχετεύσεως. ε. Το τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου υδρεύσεως. στ. Το τέλος χρήσεως υπονόμου. ζ. Η αξία καταναλισκομένου ύδατος...».

Περαιτέρω, το άρθρο 17 του ίδιου νόμου προβλέπει ότι «1. Η οικονομική διαχείρισις εκάστης επιχειρήσεως ενεργείται επί τη βάσει ιδίου

Προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων. **Η επιχείρησις έχει ιδίαν ταμιακήν υπηρεσίαν,** διατάκτης δε των δαπανών αυτής είναι ο Γενικός Διευθυντής εν συμπράξει μετά του προϊσταμένου των οικονομικών υπηρεσιών της Επιχειρήσεως ή οι νόμιμοι αναπληρωταί των.

2. Το οικονομικόν έτος της διαχειρίσεως αντιστοιχεί προς το οικονομικόν έτος της Δημοτικής ή Κοινοτικής διαχειρίσεως, άμα δε τη λήξει αυτόν κλείονται οι ενιαύσιοι λογαριασμοί και ενεργείται η απογραφή της περιουσίας της επιχειρήσεως».

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ως άνω νόμου: «**1. Με κανονισμούς, που συντάσσονται και ψηφίζονται από το διοικητικό συμβούλιο της επιχειρήσεως και ελέγχονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρηση, ρυθμίζονται κάθε φορά τα σχετικά με τη λειτουργία και διαχείριση της επιχείρησης, σύμφωνα με τις γενικής παραδοχής λογιστικές και οργανωτικές αρχές.** 2. Οι ανωτέρω κανονισμοί δύνανται να τροποποιούνται, εφ' όσον επιβάλλεται τούτο εκ των αναγκών λειτουργίας της επιχειρήσεως κατά την αυτήν ως άνω διαδικασίαν. 3. **Μέχρι της συντάξεως των υπό του παρόντος άρθρου προβλεπομένων κανονισμών λειτουργίας και διαχειρίσεως της επιχειρήσεως, εφαρμόζονται οι υπάρχοντες αντίστοιχοι κανονισμοί του Δήμου ή Συνδέσμου και εν περιπτώσει μη υπάρξεως τοιούτων αι σχετικά περί Δήμων και Κοινοτήτων διατάξεις**».

Ακολούθως, με το αρ. 23 του ως άνω νόμου προβλέπεται το εξής:

«**1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρηση, εκδίδεται κανονισμός, με τον οποίο καθορίζονται τα της λειτουργίας του δικτύου αποχετεύσεως, και ιδίως οι πρόσθετες υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις βιομηχανίες ή βιοτεχνίες, οι ουσίες των οποίων η διάθεση καθ' οιονδήποτε τρόπο στο**

δίκτυο απαγορεύεται, η επιτρεπόμενη συγκέντρωση ρυπαινουσών ουσιών, τα όρια των φυσικών και λοιπών παραμέτρων των υγρών βιομηχανικών αποβλήτων που διατίθενται στα δίκτυα, τα της χρησιμοποίησής των υδάτων και των προϊόντων της αποχετεύσεως, οι όροι προστασίας των υδατικών αποδεκτών γενικών και τα των υλικών κατασκευής των δικτύων αποχετεύσεως.

2. Με την ίδια ως άνω διαδικασία εκδίδεται κανονισμός, με τον οποίο ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας του δικτύου αποχετεύσεως και ιδίως τα υπόχρεα για σύνδεση ακίνητα, ο αριθμός των εξωτερικών διακλαδώσεων, για την αποχέτευση των ομβρίων υδάτων των ακινήτων, για την αποχέτευση χαμηλών χώρων και επιφανειών, για τη διαδικασία σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης, για τη διακοπή των συνδέσεων, οι αντίστοιχες υποχρεώσεις γενικώς των ιδιοκτητών ακινήτων των κατοίκων και λοιπών οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα των οργάνων της επιχείρησης, το μήκος συνδέσεων για ακίνητα που έχουν προσόψεις σε περισσότερες από μια οδούς που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους συνδέσεως, ο τρόπος υπολογισμού της επιβάρυνσης των ακινήτων στο ίδιο οικόπεδο στο οποίο υφίσταται κάθετη ιδιοκτησία, ο τρόπος κατασκευής από την επιχείρηση της εξωτερικής διακλάδωσης για τη σύνδεση ακινήτων, των οποίων οι υπόχρεοι για αυτό δεν υποβάλλουν μέσα στην προθεσμία που έχει τάξει η επιχείρηση τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύνδεσης και για την είσπραξη των δαπανών συνδέσεων στην περίπτωση αυτή, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των έργων της επιχείρησης.

3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρηση καθορίζονται όλα τα σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου υδρεύσεως και ιδίως ο τρόπος

του καθορισμού κάθε φορά της τιμής του ύδατος, της διανομής αυτού, τα σχετικά με τη διαδικασία σύνδεσης με το δίκτυο υδρεύσεως, τη διακοπή των συνδέσεων, την εγγύηση χρήσεως υδρομετρητών, τις διακλαδώσεις του δικτύου, τα υπόχρεα για σύνδεση ακίνητα, οι υπόχρεοι καταβολής των τελών υδρεύσεως πάσης φύσεως και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και οι αντίστοιχες από αυτά κυρώσεις και γενικά κάθε λεπτομέρεια για τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των έργων ύδρευσης της επιχείρησης.

Μέχρι την έκδοση αυτών των κανονισμών εφαρμόζονται τα τιμολόγια που ισχύουν και οι κανονισμοί των υπηρεσιών υδρεύσεως και αποχετεύσεως του δήμου ή κοινότητας ή συνδέσμου από τους οποίους ιδρύεται η επιχείρηση.»

Παράλληλα, επισημαίνεται η διάταξη του άρθρου 167 του ν. 3463/2006 περί Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, σύμφωνα με την οποία: «1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος, για την είσπραξη των εσόδων των Δήμων και των Κοινοτήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν. Τα ταμειακά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν αντιστοίχως όλες τις Αρμοδιότητες που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές. 2. Οι διατάξεις του α.ν. 1819/1951 (ΦΕΚ 149 Α') "Περί τρόπου διεξαγωγής των πάσης φύσεως συναλλαγών του Δημοσίου", όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται ανάλογα και για τα χρέη προς τους Οργανισμούς Τοπικής ΑυτοΔιοίκησης, που έχουν ίδια ταμειακή υπηρεσία. Δήμοι που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία και υπηρεσία ύδρευσης ή επιχείρηση ύδρευσης μπορούν να συνεισπράττουν με τους λογαριασμούς ύδρευσης, με σχετική ειδική μνεία και άλλα βεβαιωμένα χρέη από τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και

Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα όρια των οφειλών προς τους Ο.Τ.Α., μέχρι τα οποία αμελείται η ταμειακή βεβαίωσή τους και η λήψη αναγκαστικών μέτρων είσπραξης».

II. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Εκ των ανωτέρω διατάξεων, και ιδίως βάσει των άρθρων 3 και 5 του ν. 1069/1980, σύμφωνα με τα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. επιμελείται των υποθέσεων και των συμφερόντων της επιχειρήσεως. Έτσι, οφείλει να λαμβάνει αποφάσεις με γνώμονα το συμφέρον της επιχείρησης.

Περαιτέρω, από το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο προκύπτει με σαφήνεια ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. δύναται με απόφασή του να θέσει σε εφαρμογή διακανονισμούς στις οφειλές ύδρευσης με συγκεκριμένους όρους, οι οποίοι θα προβλέπονται ρητώς σε αυτήν.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι δεν προβλέπεται ρητά από ειδική νομοθετική ρύθμιση η μείωση των προσαυξήσεων και σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τέτοια απόφαση θα έβλαπτε την επιχείρηση συμπεραίνω ότι η ενδεχόμενη λήψη σχετικής απόφασης δεν θα ήταν νόμιμη. Είναι δε πιθανό να δημιουργήσει και ζητήματα καταλογισμού εις βάρος σας, των μη εισπραχθέντων ποσών.

Αθήνα, 20/12/2013

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος

Πάνος Ζυγούρης